

Előfizetési díj:

Negyedévre... — 2 kor.
Félévre... — 4 kor.
Egész évre... — 8 kor.

Egyes szám 40 fill.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal

IX., Ferencz-körút
31. szám, I. em.

Megjelen július és
augusztus kivételével
havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Club,

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljaújhegyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó- Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivóegyl.
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujv déki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A téli tornázás.

A szabadtéri gyakorlatok legbuzgóbb híve is el kell, hogy ismerje, hogy az iskolában télen a tornagyakorlatok adhatják a tanítási anyag zömét. Sőt az iskolai általános korcsolyázással sem kellene magát a rendszeres tornázást megzavarni. Sok iskolában, hol a tágas udvaron, vagy a közelfekvő jégpályán a tanulók óráközökben is korcsolyázhatnak, meg délutánonként is odamehetnek, a korcsolyázás ne helyettesítse a szertornázást. Ha minden nap korcsolyáznak a fiuk, úgy épen e tekintetből a szertornázásnál a felső testet erősítő szereket kell használni, az ugrásokat pedig egészen elhagyhatjuk.

A szertornázás tanításunknak legnagyobb hibája, mit az új tanterv sem küszöbölt ki, hogy igen sok szeren tornáztatunk. Pedig azt minden jó tornász tudja, hogy kedve csak akkor jön meg a valamely szeren való tornázáshoz, ha a gyakorlatokban már némi ügyességre, készségre tesz szert. A tanulóknak nem tornázni van kedvük általában, hanem a már megtanult, vagy kedvvel betanulandó gyakorlatok végzésére. Engedjük csak a fiukat csatagolni a felállított szerekekhez, azt fogjuk látni, hogy mindenki azt a szert keresi fel, hol már némi ügyességre tett szert, hol van a mit jó

kedvvel gyakorol. S sok szernek tehát az a hibája, hogy a tanulók legnagyobb része egyik szeren sem tud kellő ügyességet elsajátítani s egyik szert sem szereti különösen.

Közismert dolog, hogy a korlát, nyújtó és a ló a mi szereink között azok, melyeket úgy a tanárok mint a tanulók leginkább kedvelnek; ezeknek jött el a napjuk, főleg a felsőbb osztályokban, a téli tornázás ideje alatt. De az alacsony hosszú korlát és a kápás támfá az alsóbb osztályokban is minden tanuló előtt kedvelt szerek, melyeken az osztály az iskola-tornázás módján már oly sok gyakorlatot tanulhat meg, hogy az ötödik osztályban a csapattornázásnál a fiuk a legnagyobb örömmel mennek a lóhoz és a korláthoz.

A gyakorlatokat illetőleg is azt az elvet tartjuk leghelyesebbnek, hogy ne tulságos sokféle, semmi esetre se minden gyakorlat mutattassék be, hanem csak a kedveltebbek, mutatósabbak. Nagy hiba volna, hogy mint orvos-ságot tekintenők a tornázást, melyből az előirt adagot okvetlen be kell vetetni a fiukkal. Azt kell elérni a helyes tornatanítással, hogy a fiuk jó kedvvel, örömmel, ambícióval tornázzanak; ezt pedig csak akkor érjük el, ha maguk is látják haladásukat a gyakorlatok végzésénél.

A legtöbb iskola az említett szereken ma

is valóban szép eredményt tud felmutatni, hanem rendszeresen csak az első csapat tornászai-val; sőt ezek már akár az egyleti tornászok színvonalát is felül mulják, de az alsóbb csapatok kevés kedvvel mutatják be hátramardottságukat. Ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy a jó tornászokat vissza kell tartani a haladásban, hanem azt, hogy az ügyetlenebbek végezzenek kevesebb gyakorlatot, de ezeket tanulják be tökéletesen. Ne féljen itt egy tornatanár se, hogy a tulajdonul hangoztatott egyenletes testképzés elve ellen vét a gyakorlatoknak ily módon való vezetésével, mert ezt az elvet nem kell a kicsinyeskedésig szem előtt tartani.

A téli tornázás arra is módot nyújt a tornatanárnak, hogy a kézi szerekkel végzett szabadgyakorlatokat a legszabatosabb kivitelben igyekezzék begyakoroltatni. Itt is szükséges hangoztatnunk, hogy az iskolai tornázásnak nem az a célja, hogy a tornalexikon összes gyakorlatain végig menjen, hanem az, hogy a kedvelt, szép gyakorlatok útján ügyes, edzett fiukat neveljen, kik nem unottan, hanem vidám lélekkel tornáznak. Azt tapasztaljuk, hogy a zászló, a bot, rud és buzogány gyakorlatokat legjobban szeretik a tanulók, tehát tegyük kedvük szerint; csináltassunk velük főleg ilyen gyakorlatokat.

A téli tornázás alatt azonban nem azt kell érteni, hogy ez idő alatt szüneteljen az alsó test erősítésére való tornázás, hanem csak azt, hogy a mindennapi korcsolyázás esetében az ily gyakorlatokra nincsen szükség. Ahol és amikor a tanulók nem korcsolyáznak, ott és akkor vigyázni kell a gyakorlatok és szerek kellő egybeállítására.

Még csak arra kellene a legfontosabb dolgok elvégzése után a tornatanárnak törekednie, hogy a nálunk azelőtt oly kedvelt szánkázás, fakorcsolyázás (leereszkedő) ismét vissza térne a gyermekek edző játékaul. Más országokban a hóesés a gyermekek legkedvesebb öröme, míg nálunk már a vidéki gyerek sem örül neki. Hegyes vidéken kellő elővigyázattal meg kellene kezdeni az ülő, fekvő szánkókön való leereszkedést. De mindenesetre a szánkózó helyeket a tornatanár jelölje ki, hogy baj ne

történjék. A tanulni valók sokasága vagy az ifjúság satnyulása manapság az ily játékokra alig enged időt, de talán pár helyen mégis sikerrel járna e kedves szórakozás meghonosítása.

A középiskolai tornafelügyelet

A legnagyobb örömmel vettem Maurer igazgató tárgyilagos észrevételeit, amelyekre szóba hozván a Nemzeti Tornacsarnokot — egyébként el voltam köszülve. Az ügy érdekében is tartom, hogy mentől többben foglalkozzanak a testnevelés kérdésével.

Talán leghelyesebb lesz, ha összefoglalom, hogy miként kell a testnevelést szervezni Maurer szerint, ki e téren egyike a leghivatottabb embereknek és vele szembeállítom az én szerény véleményemet.

Maurer szerint föltétlenül szükséges a tornafelügyelők intézménye, akik főleg a tornával foglalkoznának, míg a játékot illetőleg elég, ha csak a játékterekre gondoskodnak. Látszik tehát, hogy a kötelező játék-délutánok intézményével még mindig nem barátkozott meg, pedig Württemberg és Braunschweig már elrendelték és Németország többi államaiban is már követelik.

A tornatanitók kiképzése a felügyelettel teljesen függetlenül továbbra is a Nemzeti Tornacsarnoknál maradna, mely két évre terjesztené ki tanfolyamát.

Azonfelül kívánja, hogy az iskolaorvosok a testgyakorlati órákon jelen legyenek, habár nem mondja, hogy mily mértékben.

Végül külön szakreferenst követel a minisztériumban.

Ezzel szemben én a fősulyt a jó tornatanárra helyezem, aki jobb előképzés és a mainál nagyobb fizetés mellett tanári czimmal örömeztőbb végezheti a munkáját. Ha valamely intézetnek egy vagy több gyenge tanára van, azzal segítenek magukon az igazgatók, hogy később a jobb tanárookra bizzák az elhanyagolt osztályt. Míg a torna számára egy tornatanár szokott lenni; ha tehát ez valami okból nem felel meg hivatásának, akkor azon intézet ifjúsága teljes híjjával lesz a testi nevelésnek, hiába dorgálják őt, vagy fegyelmezik. Ha elteszik, a másik iskola ifjúsága szenvedni meg. Az elbocsájtás nem megy olyan könnyen, ha egyszer véglegesítve van; itt a családra is kell tekintettel lenni. Egyedül akkor lehet segíteni, ha nem eléggé tájékozott, azáltal, hogy póttanfolyamra rendelik be és ahhoz neki a pénzt megadják.

A mellett, szerintem, volna felügyelet is, amely mindenre, még a játékdélutánra is kiterjesztené a figyelmét, eltekintve a rendes felügyeletről, a mit az igazgató és főigazgató amúgy is gyakorol és az iskolaorvosok részvételétől, amint határozottan fogalmaz-

havi egy órában kívántam minden osztály számára. A tiszta szakfelügyeletet a tornatanfolyam tanáira kívánám ruházni. „A tornatanfolyam tanárai egyuttal felügyelői lehetnének volt tanítványaiknak,“ — így írtam volt első közleményemben. Eképpen meg volna az összefüggés a tornatanárok kiképzése és működése között, ami jelenleg teljesen hiányzik és ami Maurer véleményének sikere esetében továbbra is hiányozna.

De ezzel a felügyelet sokadalma még nincs kimerítve. Jelenleg a közoktatási tanács részéről csak én magam néztem a testgyakorlatot nemcsak középiskolákban, hanem egyéb intézetekben is. Tervben van, hogy a közoktatási tanácsban szaporítsák azon tagok számát, akik iskola-egészségügygel és testneveléssel foglalkoznak, akik aztán szintén résztvesznek az iskolalátogatásokban. Ha a miniszterium ezek jelentéseit tudomásul veszi, bő adatok állanak rendelkezésére. Eddigél ez, sajnos, nem történt, különben talán engem szintén meghívtak volna a miniszteri értekezletre, a melyen a torna felügyeletével megbízottak tanácskoztak.

Szakreferenst nem kívántam, mert már jelenleg is egy ember kezében van a tornaügy. Vannak körülmények, amikor a legkiválóbb szakreferens sem volna képes eredményt fölmutatni, még ha nem is egyoldalú az illető. A fődolog, hogy a miniszteri referens odaadással végezze ügykörét és a szakférfiakat meghallgassa. Az más kérdés, nem volna-e czélszerűbb a testnevelés részére külön osztályt felállítani. Az olvasó ítéljen, hogy melyik rendszer lenne megfelelőbb.

Most pedig még egyszer kívánok a Nemzeti Tornacsarnokkal foglalkozni, mert úgy látom ezen soraimat vette olyan zokon. Én arról két dolgot állítottam. Először „anomáliának“ mondtam, hogy nem az állam képezi ki a tornatanítókat. Erre vonatkozólag Maurer hallgatott, hanem felhozta, hogy a francia és angol állami intézetekben rosszul képezték ki a tornatanítókat. Ha nem tudott volna oly országot, ahol ily anomália szintén fennáll, bizonyára fölhozta volna. A magyar állam miért követné a francia-angol példát és miért nem a svédet, poroszt, száaszt, dánt, stbit, akik jó tornatanítókat képeznek?

A másik kifogásom az volt, hogy „képzhető jobb és nevezetesen teljesebb kiképzés“. Ezt sem czáfolta meg, ellenkezőleg megerősítette azon tervzet ismertetésével, amely szerint a kiképzés két évig tartana, teljesebb is lenne, sőt még — amiről álmodni sem mertem volna — a svéd tornára is kiterjeszkednék, és amihez — ha beválik — tényleg szívből gratulálnék.

Egyébként én mindig a legnagyobb elismeréssel voltam és vagyok a Nemzeti Tornacsarnok működése iránt, főleg a mióta a tulzott német tornából engedni kezd. Így kénytelen vagyok magamról elhárítani azon nézetet Maurer urnak, mintha én azt hinném, hogy a tornatanítók kiképzésénél a Nemzeti Tornacsarnok nem

hangsúlyozza eléggé az egészségre való tekintetet. Nem a tornatanítói tanfolyamra, hanem a tornatanításra, amint ez az intézetben folyik, vonatkozik ezen megjegyzésem. Talán, ha még egyszer elolvassa soraimat, magáról is reá jó erre.

Végül még néhány szó Maurer véleményéről az iskolaorvosok működéséről, amelylyel egyáltalában nincsen megelekedve. E tekintetben legyen nyugodt, hogy én sem vagyok megelekedve és hogy minden örömmel küzdök amellett, hogy az iskolaorvos elsősorban és mindenekfelett a tanulók egészségével és rendes fejlődésével foglalkozon, szóval elsősorban orvos legyen és csak aztán tanár. De mondja meg őszintén Maurer, évi 400 koronáért mit várhatni az iskolaorvosoktól? Régen sürgetem, hogy fizessék őket jobban és hogy ne költsenek a felesleges iskolaorvosi tanfolyamra, de mind hiába. Az Egyetértés Tanügyi Rovatának hasábjai eléggé tanuskodnak eddigi hiábavaló küzdelmeimről és örülök, hogy nézetem lassanként terjed, legalább látom, hogy Maurer ugyanazon nézetre jutott. Ez is már valami eredmény.

Dr. Juba Adolf.

Torna, atletika, vivás

A londoni olympiai programm. Az olympiai versenyek nem az angol atletikai karneválja, melyen ők képességeiket és haladásukat a többi nemzet kiküldöttei előtt bemutatni akarnák, hanem a nemzetek versenye és fizikai képességeiknek erőpróbája, amelyen minden egyes állam résztvevője egyenlő előnyökkel veszi fel a küzdelmet. Huszonöt év előtt minden állam felett biztos fölényük volt az angoloknak az atletikában, azóta azonban a többi állam atletikája is fejlődött, sőt, több alkalommal az angol fölé is kerekedett, mint azt a Henley-eset mutatja; ez nagyon jó és erős lecke az angoloknak, ezen okulván, nagyon kemény ellenfeleknek fognak bizonyulni, de mégis nagy szerencsájüknök kell lenniök, ha a versenyek ötvenszázalékát meg tudják nyerni. Hihetetlennek látszik az A. O. B. azon terve, hogy októberben műkoresolyázó versenyt mesterséges pályán akar rendezni; koresolyázó versenyek nem lesznek, mert lehetetlen oly nagyméretű pályát létrehozni, hanem a hockey-játékok október 19-én kezdődnek a rugby- és association football- és polo-játékok pedig június 15—20-án lesznek lebonyolítva.

Legnagyobb figyelmet az angolok az evezésnek juttattak, az olympiai regatta július 23-án lesz Henleyben, míg az évenként szokásos Henley verseny július 1-én kezdődik. Az angolok teljes erejüket az olympiai versenybe fektetik és így a Henley-regattan csak gyöngén szerepelhetnének, ezt megakadályozandó, idegenek részvételét egyszerűen lehetlenné tették. Dicséretet érdemel az A. O. B. azon ujitása, hogy a verseny-szabályokat angol, francia és német nyelven nyomtatta és ábrákkal iparkodott azt mennél jobban érthetővé tenni; hasonló figyelemmel még egy nemzet sem iparkodott az olympiai versenyeken résztvevő szövetségek munkáját megkönnyíteni.

Marathoni futás persze a pályán kívül lesz, csupán a finishe lesz a Stadion könsége által látható. Start a király lakhelyén lesz. Népszerű lesz a torna-verseny is, melyhez hasonlókat egyedül Svéd- és Németország produkálhat.

A Stadion. Óriási méreteivel szemre is szép és élénk benyomást fog gyakorolni. Legkevesebb 22 nemzet részvételére számítanak és ez megfelel több mint 2000 résztvevőnek; az athéni olimpiadot nagy érdeklődés kísérte, de a londoni sokkal nagyobb lesz, mivel nagyobb méretű és a résztvevők klasszisa is fölötte fog állni az athéninek.

A pálya hossza a futópályán belül, a füves rész egyik végétől a másikig 235 yard, szélessége 100 yard. Ebből látható, hogy nagy figyelmet fordítottak a fordulókra, melyek oly nagyívűek, hogy a futó teljes sebességét fejtheti ki azokon; a pálya talaja pedig kitűnő salak. A kerékpár-pálya, tekintettel a nagy sebességre, a fordulókban emelve van, talaja cizement, ezenkívül esik a pályát körülölelő széles sétány a nézők kényelmére. A királyi páholy előtt van a nyitott uszóbassin, mely 109 $\frac{1}{2}$ yard hosszú és 5 yard széles, közepén 3.66 m. mélységgel; a királyi páholytól jobbra és balra fedett pavillonok vannak, melyeket az érdeklődő külföldiek már lefoglaltak az egész verseny tartamára. Körül a pályán vannak az öltözők a különféle nemzetek résztvevői részére, melyek a legkényesebb igényeket is kielégíthetik.

Nagy sportkiállítás is lesz a pálya területén. A Stadion szédületes költségét (2,000.000 K) a beléptidijából remélik fedezni; haszonra nem dolgoznak, csak tisztán a kiadásokat akarják behozni; az esetleges hasznót a legközelebbi olimpiadra fogják fordítani. A Stadion május 1-én nyílik meg és helye lesz a nemzetek találkozásának.

Május—október közötti időtartam alatt a legkülönfélébb sportvetélkedéseknek lesznek a nézők szemtanúi: az atletika, kerékpár, box, birkózás, uszás, water polo, életmentés és műugrás versenyeken kívül lesz football, lacrosse, hockey és nagy angolnahalászati verseny is. Nyári versenyek július 13-án kezdődnek és valószínűleg három hétig is elhúzódhatnak, tekintve a nagy érdeklődést. A téli versenyek (rugby és association football, lacrosse és hockey) október 19-én veszik kezdetüket és egy hét alatt bevégeződnek. Az athletikai versenyek alatti időt úgy szándékoznak kitölteni, hogy a nagyobb egyletek versenyeket fognak rendezni. A Finchley Harriersek a francziák nagy részvételével rendeznek nagy athletikai versenyt. Május 9-én pedig nagy kerékpár- és motorverseny lesz a Stadionban. Az A. A. A. odahat, hogy a nagyobb egyletek versenyeket bezárólag május végéig rendezzék és az ezen olimpiai próbaversenyekből győztesen kikerülő athleták képviselik majd Angliát az olimpiai versenyeken. Esténki nagy versenyek, szórakoztató előadások lesznek tüzijátékkal egybekötve.

Téli athletikai viadal. A Magyar Athlétikai Club által január hó 19-én (vasárnap) d. u. 4 órakor Budapesten a Nemzeti Lovardában rendezti athlétikai viadalát a következő versenyfeltételekkel: 1. 50 yardos síkfutás-handicap. 2. Sulydobás-handicap. 3. Magasugrás-handicap. 4. Távolugrás-handicap. 5. 50 yardos gátfutás 4 drb. 90 cm. magas gáttal. 6. 4-szer 50 yardos staféta-futás középiskolai tanulók részére. 7. Távolugrás középiskolai tanulók részére. 8., 9., 10. Tréfás versenyek. 1. A verseny országos és részt

vehet benne minden sportegylet gentleman amatőr tagja. 2. Középiskolai tanulók az 1—5. számokban nem vehetnek részt. 3. Tét számonkint 1 korona. Tét nélküli nevezések figyelembe nem vétetnek. A 8, 9, 10. számokra tét nincs, jelentkezés helyszínén. 4. Nevezési zárlat 1908. január hó 14. este 6 óra. 5. Nevezések Lauber Dezső titkár (Budapest, VIII., Esterházy-utca 36. sz. Nemzeti Lovarda) címre küldendők. 6. Díjazás: győztesnek ezüstérem, másodikonak is ezüstérem s harmadikonak bronzérem, A tréfás számokban győztes tréfás díjat kap. 7. A versenyeket a Magyar Athlétikai Szövetség szabályai szerint rendezik.

A Magyar Athlétikai Club házi vivó versenye. A Magyar Athlétikai Club f. hó 27-én (hétfőn) d. u. 6 órakor rendezi szokásos kardversenyét. A club vivói szorgalmasan készülnek e versenyre, amely első próbájára lesz a versenyekben gazdag vivó-idénynek. A házi verseny győztese tiszteletdíjat nyer, második és harmadik helyezett ezüst, negyedik és ötödik helyezettje pedig bronzérmel nyer. Ezenkívül a kezdők külön kört alakítanak, melyek győztese ezüstérmel, második és harmadik helyezettje pedig bronzérmel nyer.

Országos birkozóverseny. A birkózás iránt a közelmúltban megnyilvánult érdeklődés, másrészt a küszöbön álló nemzetközi mérkőzések fokozott tevékenységre ösztönzik úgy a birkozó sporttal foglalkozó egyesületeinket, mint az ezen sportot űző athlétáinkat. Az idei birkozóversenyek gazdag sorozatát a Budapesti Athlétikai Clubnak január hó 25-én VII., Dohány-utca 32. sz. alatt levő tornatermében megtartandó országos jellegű verseny fogja megnyitni, melynek lebonyolítása az előjelekből ítélve legalább két napot fog igénybe venni. Ezen a versenyen fognak a M. A. Sz. birkozó szakosztálya által immár elkészített birkozó szabályok legelőször alkalmaztatni, míg a mérkőzéseken a bírói tiszteket a szakosztály által képesített bírák fogják betölteni. A rendező klub a verseny külső sikere érdekében minden lehetőt elkövet és a legszebb eredménnyel szereplő egyesület részére értékes vándordíjat tűz ki.

Téli sportélet a Magyar Athlétikai Clubban. A téli szezon beálltával elfoglalta méltó helyét a M. A. C. sokáig tevékenységének sorában egyik legmagasabb fokozatú működési köre: a vivás. A rendes hétfő, szerda és pénteki vivónapokon annyi és oly magas nivóju küzdelem színhelye a M. A. C. vivóterme, hogy ahhoz hasonlókkal a nyilvános versenyeken sem mindig találkozhatunk.

A Nemzeti Lovarda porondján is élénk athlétikai élet folyik. A M. A. C. a szokásos téli athlétikai viadalát január 19-én tartja meg, a mely iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik a sportkörökben.

A téli sportéletnek valóságos szenzációja azonban a Nemzeti Lovardában folyó footballtréning és a margitszigeti klubházban folyó tennis-tréning. A footballban Gillemot Ferencz, a L. A. C. jeles footballtrénerre egyelőre a sokat ígérő ifjúsági tagokat képezi ki a lapos és gyors passzjátéokra. Az I. csapat tagjai most még pihenik az őszi szezon fáradalmait és csak januárban jutnak ismét labdához.

A margitszigeti klubház nagytermében üzött tennis-tréning is igen nagy keresletnek örvend. Madarász Margit, Cséry Katicza és Lauber Dezsőn kívül

most már Schmid Ödön, Bárczy Oszkár, Kelemen Aurél is rendes résztvevők, a kiknek játéka már is meglátszik a téli gyakorlat kitünő hatása.

A M. A. C. ez idén is megtartja a szokásos heti klubvacsoráit, a melyeken megbeszélésre kerülnek a fehér asztal mellett a klub tavaszi nagy terveinek eszméi. A kedélyes összejöveteleket Muzsa Gyula háznagy rendezi.

A bécsi császárjubiläum sportünnepélyei. A császár hatvan éves uralkodói jubileuma ünnepélyének impozáns programjában jelentékeny helyet juttattak a sportnak is, még pedig úgy általánosságban, mint az egyes sportágakban. Ugy tervezik, hogy az 1908-ik jubileumi esztendő az osztrák sportnak is jubiláris esztendejévé avattassék az által, hogy a népesség minden érdeklődését felkeltsék és megnyerjék.

A vezető emberek minden erejükkel oda törek-szenek, hogy olyan állapotokat teremtsenek Ausztriában is, mint az ideális sportállamban, Angliában, ahol az egész nemzet nemcsak hogy érdeklődik a sport minden ágában. Fel is fogják használni a jubileumi esztendőt arra, hogy a sportnak újabb ezer meg ezer hívót térítsenek, amivel hazafias célját is szolgálják.

Az 1908-ik esztendő sportprogramjának keretében nagyarányú nemzetközi versenyeket fognak rendezni. A császárhodoló-ünnepségek központi bizottságának keretében a nagy sportbizottság a következő sportágakra fog kiírni nemzetközi sportvetélkedést: Football, lawn-tennis, könnyű és nehéz atletika, birkózás, vívás, evezés, uszás, czéllövés, kerékpározás, léghajózás, automobilizmus és lóverseny.

A bizottságnak sikerült elérnie azt, hogy a nemzetközi football-kongresszus legközelebbi összejövetelét Bécsben fogja megtartani június 7. és 8-án; amikor az English-Football Association legjobb tizenegy játékosát küldi Bécsbe.

Ugyancsak sikerrel működött a sportbizottság a vívósport terén is, amennyiben — hivatkozással a hazafias célra — Ausztria összes vívóegyesületei résztvesznek a vívóversenyeken.

Nagyon sokat várnak még a sport népszerűsítése tekintetében az uszó- és evezős versenyektől is, amely sportágakra különösen alkalmas terep Bécsben a nagy Duna, a Duna-esatorna és a régi Duna-ág. Ez ügyben egyébként már megtették az összes előkészületeket. A lóversenyek, gépkocsi-versenyek, léghajóversenyek, torna és czéllövészet tekintetében még nem készültek el a részletes programmal.

A felemlített különböző sportágaknak megfelelően a központi bizottság — amelynek elnöke Groller Balduin író — alosztályokat alkotott, amelyek élén Bécs város legjelentékenyebb sportemberei állanak.

Felolvasás az iskolai svéd testi nevelésről. Ottó József dr. főreáiskolai tornatanár a Magyarországi Tornatanítók Egyesületében szakfelolvasást tartott a svéd tornáról és azt testnevelési gyakorlatok bemutatásával kísérte. A felolvasás keretében Ottó kiemelte a svéd torna előnyeit, de rámutatott több fogyatkozására is. Ki mutatta első sorban, hogy a svéd gimnasztika, még az iskolatornában is főleg egészségügyi tendenciájú s a svéd gyakorlatok legnagyobb részének — legyen az akár rend-, akár szabad- vagy szergyakorlat — megvan az egészségügyi és testnevelési célja. A svéd torna hibás irányban fejlődő testalkatot igyekszik a rend-, a szabad- és szergyakorlatok révén az egészséges irányba visszaterelni, még pedig akként,

hogy a gyakorlatok a hátgerincz s általában az egész test kiegyenlítését célozzák. Ottó kívánatosnak tartja, hogy a járásra nálunk is, miként az északi népeknél, nagyobb gond fordítassék s azt az ifjuság az énekléssel kapcsolatban gyakorolja. A svéd rendszer meghonosításának tehát nagy jövőt jósol.

A svéd torna egy másik fogyatkozásának tartja a szertornázásnál a bakon, lovon és plinten produkált valóságos bukfeneczeket, kézállásokat és átburásokat, a melyek a tornázást élénkké teszik ugyan, de nem iskolábi való mutatványok. A mi jelenlegi gyakorlati anyagunk túlságosan nagy, a melyet ifjuságunk nem képes teljes mértékben produkálni s ezért ki kell válogatnunk belőle a fontosabb csoportgyakorlatokat s ez által a szergyakorlatok anyaga a mostaninál jóval kisebb körre szorul, melyet azonkívül ki kellene egészíteni a svéd szerekekkel is. Ottó dr. hibáztatja továbbá, hogy a svéd tornában az ugrógyakorlatokat mostohán kezelik s igen kevés alkalmat nyújt az ifjuság önismeretének fejlesztésére s az egymással való vetélkedés kifejtésére. Végül kívánatosnak tartja, hogy a magyar fiatalság a szergyakorlatokat is künn a szabadban végezze. Német- és Svédországon kívül alig gyakorolják a tornát a szabadban, a mely pedig edzetté, frissé, erőssé tenné az ifjuságot.

A feolvasás után Ottó József dr. tanítványaival a tágas tornacsarnokban „Fel hazánk hű nemzedéke“ tornászal kíséretében mutatta be a játszó gyakorlatokat, majd a szép kivitelű szabadgyakorlatokat is. Ezek után következtek a svéd-szeren való gyakorlatok. A nálunk még ismeretlen ablakszerű nyílásokkal ellátott lodstegen bámulatos ügyességgel dolgoztak a fiúk s kigyóyszerű mozdulatokkal játottak át a rácsformája szerűeken, melyek fényesen dokumentáltak a svéd testnevelési rendszer tendenciáját. A gyakorlatok bemutatása egyéni tornázással ért véget. Az előadáson jelenvolt számos fővárosi szakember és tornatanár, sőt a vidékiek közül is számosan.

Amerikai hírek. Az egyetemi atletikai klubok arra törek-szenek, hogy az egyetemi hallgatók, míg tényleges hallgatók, csakis az egyetem színeiben indulhassanak. A pensilvániai egyetem, mint egyetem fog résztvenni az olimpiádon, ugyanigy Newyork AC. és az Irish American Ath. Cl. ezek hárman fogják alkotni az amerikai kiküldötteket, hozzáadva egyéb klubok néhány tagját. Halpin, a Newyoeok ACI. tagja, az athéni manager ellen kikeltek az atleták, formálisan leszavazták, mert a saját klubbeli tagokat előnyökben részesítette és őt okolják azzal is, hogy több számban nem voltak képesek azt az eredményt elérni, melyeket már otthon elérték. Most Hertjberg és Murphy, Amerika két legjobb tréneré közül fognak választani. Az evezésben ugyanaz az eset fordul most majd megint elő, mint Van Eyck-kel, kinek másodszori győzelmét a Diamond Scults-ban megakadályozták azzal, hogy körülírva professzionistának mondták. C. Titusnak, a legjobb amerikai evezősnek, ki egyben a princetoni egyetem amatőr-tréneré is, indulása az olimpiádon kétséges, mivel az angolok minden áron meg akarják akadályozni, hogy Titus a regattán indulhasson. Ráfogják, hogy professzionista. Pedig az amerikai evezős szövetség szigorú vizsgálatot indított s kétségtelenül megállapította amatőrségét.

Labdarugás.

Labdarugás a szezon végén. A footballpályákon kihalt az élet. Egy rendkívül változatos, eseményekben gazdag szezon után ideje is már, hogy pihenőre térjenek a játékosok, mert hiszen a tavaszi szezon csakhamar beköszönt.

A sokféle mérkőzés arra kényszeríti az egyesületeket, a lebonyolíthatóság érdekében már februárban kezdjék meg a mérkőzések szinte végnélküli sorozatát.

Bámulatos, hogy mily óriási arányokban terjed nálunk évről évre a labdarugó-sport. Nem találunk sportágat, amely rohamosabban fejlődött volna 1907-ben ünnepelte tíz éves jubileumát és már is van olyan hatalmas, mint bármely más kontinentális nemzeté. Ha valahol, úgy itt lehet találóan alkalmazni az „elvetett magból fejlődött terebélyes fa” hasonlatát, mert a mi football sportunk már egy terebélyes fa, melynek vannak ugyan rossz hajtásai is, de van viszont egy labdarugó szövetségünk is, melynek hivatása e rossz hajtásokat nyesegetni, hivatása a terebélyes fát a kertészeti diszervé nevelni. És nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk, hogy szövetségünk hivatásának mindinkább megfelel. Az eleinte oly sok intrikával támadott szövetség a küzdelmekben megedződve, egy hatalmas testületté fejlődött és leginkább megközelíti az angol szövetséget, messze tulszárnyalván az osztrák és német szövetségek nevezett bábszínházakat. Ma már szövetségünk tekintélye előtt kénytelen meghajolni az ország minden labdarugással foglalkozó egyesülete és ez így is van a rendjén, mert a gyümölcsöző fejlődés csak egységes vezetés mellett lehetséges.

A football-sport rohamos fejlődésével vele jár az új egyesületek keletkezése is, minek következménye viszont a mérkőzések számának megsokszorozódása. Ez a helyzet következett be nálunk is. Ma már ugyan nemcsak az elszaporodott egyesületek, hanem a többféle díj miatt is annyira elvannak foglalva, különösen az első osztályu egyesületeink, hogy nemzetközi mérkőzésekre vajmi kevés idő jut. Csapataink küzdenek a bajnokságért, Corinthian vándordíjért, ezüst labdáért, Torna Szövetségi díjért, stb. Mindamelllett ez ősz folyamán minden egyesületünk felhasználta a kínálkozó alkalmat nemzetközi mérkőzések rendezésére, úgy, hogy a szezon meglehetősen gazdag volt e tekintetben. A BTC, MTK, MAC és FTC három-három, a BAK és „33”-as FC egy-egy nemzetközit játszottak, hozzászámítva még ehhez a két szövetségi mérkőzést és a Boroszló ellenit, hát azt látjuk, hogy football-sportunk egész tekintélyes idegenforgalmi vállalat és már ezen a czimen is nagyobb figyelmet érdemel a magas koromány részéről.

Kerékpár. — Jég sport.

Hockey-élet a nagyjégen. A Budapesti Korcsolyázó Egylet vezetősége ez idén rendkívül nagyarányu berendezkedésekkel igyekszik a tavaly oly szép sikerrel megindult hockey-játékot föllendíteni. A hockey játékosok részére külön kényelmes öltözöt létesített, beszerezte a játék sportszerű felszerelésének költséges kellekeit, a jégnek a hidon tuli részén és a másik oldalon Vajda-Hunyad alatt állandó hockey-pályát létesített. Az egylet vezetősége bölcsen felismervén azt,

hogy az összes társaságok közötti versenygés buzditja legjobban a játékosokat a tréningre, nagy előzékenységgel segíti elő azt, hogy az egyes klubok tagjai, továbbá az összetartozó társaságok egymás között külön alakíthassanak csapatokat. Ennek örvendetes eredménye az, hogy a fővárosi társaságnak és a Magyar Athletikai Clubnak csapatain kívül, amelyek már a mult évben is együtt voltak, több társaság szervekedett és tréniroz különböző időben a két pályán. Természetes dolog, hogy a BKE-nek reprezentatív csapata maga is külön tréniroz és ebben a különböző társaságok tagjai is részt vesznek, mert a külföldi csapatokkal szemben a magyar színeket a BKE reprezentatív csapata fogja képviselni. A mérkőzések érdekében máris folynak a tárgyalások a külföldi csapatokkal, melyeket azonban a gyakorlat kedvéért a BKE-nek egy-két házi mérkőzése fog megelőzni.

A Budapesti Korcsolyázó Egylet természetes jégpályáján január hó 19-én (vasárnap) megtartandó Magyarország gyors- és műkorcsolyázó bajnoksági és országos korcsolyázó versenyek kirása. Kettős 400 méteres pálya, két egyenkint 180 fokos kanyarulattal, 25 és 50 méteres görbületi sugárral, 50 méter keresztelési vonallal.

I. Dr. Busbach Péter jubileumi emlékversenysz Magyarországi gyorskorcsolyázó bajnoka címért. Távol-ságok 500, 1500 és 5000 méter. A bajnoki verseny győztese „Magyarország gyorskorcsolyázó bajnoka 1908. évre”.

II. Benke Gyula jubileumi emlékversenysz Magyarországi műkorcsolyázó bajnoka címért.

III. 500 méteres országos gyorskorcsolyázó verseny. A verseny győztese, a második és harmadik helyezette tiszteletdíjat nyert, utóbbi kettő akkor, ha a versenyen legalább 4, illetve 6-an vesznek részt.

IV. 1500 méteres országos gyorskorcsolyázó verseny. Díjazás és tét mint a III. számú versenynél.

V. 1000 méteres országos gyorskorcsolyázó verseny. Díjazás és tét mint a III. számú versenynél.

Nevezési zárlat: 1908. január 14-én este 8 óra.

A nevezések Budapesti Korcsolyázó Egylet versenyt rendező bizottsága, Budapest Városliget czimen küldendők be

Időbeosztás:

Dél előtt 9 óra: Bajnoki gyorskorcsolyázó verseny, 500 méteres futam

Dél előtt 9¹/₄ óra: 500 méteres országos verseny.

Dél előtt 9¹/₂ óra: 1000 méteres országos verseny.

Dél előtt 10 óra: Bajnoki gyorskorcsolyázó verseny, 1500 méteres futam.

Dél előtt 10¹/₂ óra: 1500 méteres országos verseny.

Dél előtt 11 óra: Országos műkorcsolyázó verseny, előirt gyakorlatok.

Déli 12 óra: Bajnoki műkorcsolyázó verseny, előirt gyakorlatok.

Dél után 3 óra: Bajnoki gyorskorcsolyázó verseny, 5000 méteres futam.

Dél után 3¹/₂ óra: Országos műkorcsolyázó verseny. Szabadválasztás szerinti gyakorlatok.

Dél után 4 óra: Bajnoki műkorcsolyázó verseny. Szabadválasztás szerinti gyakorlatok.

Mivel a Budapesti Korcsolyázó Egylet ez évben nemzetközi versenyt nem rendez, ez lesz a szezon egyetlen versenye.

Uszás, evezés.

Uszóbajnokságok és rekordok. 100 yard. 1. Halmay Zoltán MTK. 58 mp. 2. Onody József MUE. 3. Rickert József MUE.

220 yard. 1. Halmay Zoltán MTK. 2 perc 30 mp. 2. Sheff Ottó WAC. Halász feladta.

440 yard. (1/4 ang. mértf.) 1. Halmay Zoltán MTK. 5 perc 31.6 mp. 2. Zachár Imre MTK. 3. Tóbiás Zoltán FTC.

1/2 angol mértföld. 1. Zachár Imre MTK. 11 perc 53.4 mp. 2. Hajós Henrik MTK. Tóbiás Zoltán feladta.

1 angol mértföld 1. Hajós Henrik MTK. 24 perc 56.4 mp. 2. Tóbiás Zoltán FTC. 25 perc 38 mp.

Hosszútávuszás. 1. Hajós Henrik MTK. 1 óra 5 perc 59 mp. 2. Tóbiás Zoltán FTC. 3. Lastorres Béla BEAC.

220 yardos melluszás. 1. Fabinyi József MAFC. 2 p. 45.4 mp. 2. Toldi Ödön FTC. 3. Sliviczka Ignác FTC.

100 m. Tisza-bajnokság. 1. Onody József MUE. 6a. mp. 2. Munk József MTK. 3. Olasz Andor FTC.

1000 méteres Tisza-bajnokság. 1. Tóbiás Zoltán FTC. 2. Halász Lajos Balaton 3. Hajós Henrik MTK.

A magyar uszás fejlődésének legjobb bizonyítéka a rekord-táblázat változása, mely a következő: 50 yard.

Régi rekord: 1906. VI. 12., 26 mp. Halmay Zoltán.
Uj rekord: 1907. VI. 5., 25.1 mp. Halmay Zoltán.

100 yard.

Régi Rekord: 1906. VI. 12., 49.4 mp. Halmay Zoltán.

Uj rekord: 1907. VIII. 4., 58 mp. Halmay Zoltán.

220 yard. Régi rekord: 1905. IX. 16., 2 perc 35.6 mp. Halmay Zoltán.

Uj rekord: 1907. VI. 23., 2 perc 30 mp. Halmay Zoltán.

440 yard. Régi rekord: 1905. IX. 2., 5 perc 50.8 mp. Halmay Zoltán.

Jav. rekord: 1907. VI. 5., 5 perc 43.8 mp. Tóbiás Zoltán.

Jav. rekord: 1907. VI. 23., 5 perc 38.4 mp. Zachár Imre.

Uj rekord: 1907. VII. 28., 5 perc 31.6 mp. Halmay Zoltán.

1/2 angol mértföldes.
Régi rekord: 1905. IX. 1., 12 perc 39.4 mp. Hajós Henrik.

Uj rekord: 1907. VIII. 4., 11 perc 56.2 mp. Zachár Imre.

1 angol mértföld.
Régi rekord: 1905. VII. 13., 25 perc 54.2 mp. Hajós Henrik,

Uj rekord: 1907. VIII. 20., 24 perc 56 mp. Hajós Henrik.

220 yardos melluszás.
Régi rekord: 1905. VI. 12., 3 perc 6.8 mp. Váci Imre.

Jav. rekord: 1907. VI. 5., 2 perc 54 mp. Fabinyi J.

Jav. rekord: 1907. IX. 1., 2 perc 48.6 mp. Toldi Ödön.

Uj rekord: 1907. IX. 29., 2 perc 45.4 mp. Fabinyi J.

Hátonuszás 150 yard
Régi rekord: 1906. VI. 12., 2 perc 6.4 mp. Hendl Kornél.

Uj rekord: 1907. IX. 29., 1 perc 59.4 mp. Fülöp Károly.

Személy hitel!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek-, papok-, lelkészek-, udvari-, állami-, megyei- és magántisztviselők, tanítók, kereskedők, iparosok, nyugdíjogosult hölgyek, kereskedelmi alkalmazottak és magánosoknak 1/4—20 évig terjedő időre havi, 1/4, 1/2 és egész évi tőkekamat törlesztéssel!

Különlegesség: A páris-bécsi enquéte értelmében tőkésitem a jövedelmet.

4% ! 4% ! 4% ! 4% !

Jelzálog hitel!

300 Koronától feljebb I. II. és III. helyre, földek-, városi- és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fürdőépületek, malmok, ásványvizek és egyéb források és kőbányákra, a becsérték 3/4 részéig.

Építési hitel!

építésfélben levő ingatlanokra 2—3 részletben, oly arányban a a mily arányban az építkezés előre haladt!

Bank és magánadósságok konvertálása!

Előnyösen! Szolid alapon és gyorsan eszközölöm mindezen fenti műveleteket elsőrangú bel- és külföldi intézetek által.

Elsőrendű ajánlatok!

Kérjen prospectust.

Válaszbélyeg melléklendő!

MELLER L. EGYED

BUDAPEST, V., Koháry-utca 19.

Telefon-Interurban 46—31.

PÉNZ!

PÉNZ!

A Magyar Nép Művészete

szakértők és művészek
közreműködésével írta

MALONYAY DEZSŐ.

ÖT KÖTETBEN, TOBB SZÁZ
POMPÁS SZINNYOMATÚ
TÁBLÁVAL ÉS MŰMELLÉK
LETTEL; EZREKET MEGHA-
LADÓ A SZÖVEG KÖZÉ
ccc NYOMOTT KÉPPÉL. ccc

KIADJA:
A
FRANKLIN-TÁRSULAT
BUDAPESTEN.

A most megjelenő első kötet a kalotaszegi vidéket, annak népét, viseletét, falusi életét, építészetét pásztor- és iparoskészségeit, házi iparművészetét (szövés, fonás, varrás, himzés, agyag-, fa-, csont-, bőr-, fémművesség, szobrászat stb.), templomait, temetője művészetét s népies eredetű műemlékeit ismerteti.

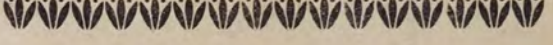
Az ezrekre menő illusztrációk a helyszínen gyűjtött és készült rajzok, tervek, fényképek kitűnő reprodukciói. A fej- és zárólécetek, szövegeképek, műmelléletek, színes műlapok sokasága olyan változatossá teszik a munkát, hogy hozzá hasonló gazdaságú eddigelé nem jelent meg a magyar könyvpiaczon.

A II. kötet az erdélyi székelység és Torockó, a III. a duntúli magyarság, a IV. és V. pedig a Nagy-Alföld, a Felvidék és az északkeleti Hegyalja népének művészetéről fog szólni.

A munka albumszerű nagy kvartalkú kötetekben, rendkívül finom papíron, ritka szép betűkkel jelenik meg.

az öt kötetből álló fényes
« kiállítású mű ára diszes »
« « kötésben 120 korona. » »

Megrendelhető két koronás havi
« részletfizetés ellenében is. »

LAMPÉL R.

könyvkereskedése.

(WODIANER E. és FIAI) részvénytársaságnál Budapest,

VI., Andrásy-út 21.

és minden könyvkereskedésben.